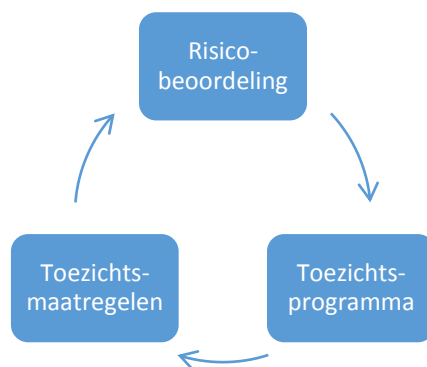

Prudentieel toezichtsproces

Het door de Controledienst opgezette prudentieel toezichtsproces volgt een risicogebaseerde ('risk-based') toezichtsaanpak, die prospectief is en in verhouding staat tot de omvang, de aard en de complexiteit van de risico's van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand. Dat proces omvat drie fasen: de risicobeoordeling, het toezichtsprogramma en de toezichtsmaatregelen (zie hierna).

1. Risicobeoordeling

De Controledienst bepaalt het risicoprofiel van elke afzonderlijke verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand. In deze context gaat het om:

- a) de huidige en toekomstige risico's waaraan de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand blootgesteld zijn of zouden kunnen worden, te bepalen en te beoordelen;
- b) het vermogen van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand om die risico's te bepalen, te meten, te bewaken en te beheersen, te beoordelen en de passende informatie ter zake te verstrekken;
- c) het vermogen van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand te beoordelen om het hoofd te bieden aan mogelijke gebeurtenissen of aan een toekomstige verandering van de economische omstandigheden en aan de mogelijk nefaste invloed ervan op de solvabiliteit en de financiële situatie van de maatschappij en bijgevolg haar vermogen om haar verplichtingen tegenover de verzekeringsnemers en -begunstigden na te komen, indien de risico's werkelijkheid zouden worden.

De door de Controledienst verrichte analyses laten toe de uit te voeren prudentiële handelingen conform de risicogebaseerde aanpak te kunnen opzetten. De uit deze analyses voortvloeiende beoordelingen zijn gericht op het vaststellen van de fundamentele punten waaraan moet worden voldaan en laten toe een gelijk speelveld ("level playing field") tussen de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand wat betreft de risicobeoordeling te verzekeren.

Op basis van die analyses wordt de noodzaak beoordeeld om prudentiële maatregelen te nemen (zoals een 'capital add-on').

De informatie waarop de door de Controledienst verrichte analyses berusten, is afkomstig van diverse bronnen, namelijk:

a) de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand zelf:

de periodieke narratieve en kwantitatieve rapporten aan de toezichthouder, het rapport over de interne evaluatie van de risico's en de solvabiliteit (ORSA), alsook de jaarrekening zijn de voornaamste informatiebronnen waarover de Controledienst beschikt. Die gegevens worden aangevuld met alle andere ad hoc gegevens waarnaar de Controledienst zo nodig verzoekt;

b) de Controledienst zelf:

op basis van de haar ter beschikking staande informatie, heeft de Controledienst de sleutelementen benadrukt, waarvan het verloop in de tijd de Controledienst in staat stelt het verloop van de risico's waaraan de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand blootstaan of zouden kunnen worden blootgesteld, te beoordelen. Deze sleutelementen laten ook toe 'outliers' te detecteren. Thematische herzieningen worden eveneens door de Controledienst uitgevoerd;

c) de erkende commissaris:

de verslagen van de erkende commissaris en alle mededelingen gedaan in het kader van de signaalfunctie;

d) andere bevoegde autoriteiten:

de Controledienst onderhoudt nauwe contacten met de toezichthoudende autoriteiten voor verzekeringsondernemingen andere dan de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand (de NBB met betrekking tot het prudentiële toezicht en de FSMA voor de aspecten consumentenbescherming), waarvan de analyses belangrijk kunnen zijn in het kader van het opsporen van risico's waaraan de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand blootgesteld zijn;

e) andere derde partijen:

in het kader van haar bevoegdheden, besteedt de Controledienst ook bijzondere aandacht aan gegevens over de markt in het algemeen of meer bepaald betreffende de verzekeringssector, die worden verstrekt door beroepsverenigingen (bv.: Mutassur, het IA|BE, het IBR), alsook informatie uit de pers en de media.

2. Toezichtsprogramma

Het toezichtsprogramma vindt plaats aan de hand van een analyse op basis van stukken en/of een toezicht ter plaatse, naar gelang het risicoprofiel van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand. In haar toezichtsprogramma besteedt de Controledienst bijzondere aandacht aan de hierna volgende elementen:

A. Governancesysteem en met name de interne beoordeling van de risico's en de solvabiliteit (ORSA)

De Controledienst onderzoekt en beoordeelt of door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand een doeltreffend governancesysteem werd opgezet, dat een gezond en voorzichtig bestuur van de activiteit waarborgt. Dat systeem omvat minstens een adequate transparante organisatorische structuur, met een duidelijke verdeling en een passende scheiding van de verantwoordelijkheden, alsook een efficiënt instrument voor gegevensoverdracht. De Controledienst ziet toe op de wijze waarop dat governancesysteem voldoet aan de vereisten inzake competentie en betrouwbaarheid die van toepassing zijn op de personen die de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand effectief leiden of die instaan voor de onafhankelijke toezichtsfuncties, de vereisten inzake risicomanagement, de vereisten betreffende het systeem van intern toezicht, de vereisten m.b.t. de interne-auditfunctie, de vereisten inzake de actuariële functie en de vereisten betreffende de uitbesteding van belangrijke of kritieke operationele functies.

De Controledienst analyseert het door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand opgezette proces inzake interne beoordeling van de risico's en de solvabiliteit (ORSA) en gaat na of die beoordeling integrerend deel uitmaakt van haar risicomanagementsysteem. De Controledienst ziet erop toe dat die beoordeling ten minste betrekking heeft op de hierna volgende elementen:

- a) de totale solvabiliteitsbehoefte, gelet op het specifieke risicoprofiel, de aangenomen risicotolerantiegrenzen en de strategie van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand, met inbegrip van een perspectief op middellange of lange termijn;
- b) de permanente inachtneming van de kapitaalvereisten en de vereisten betreffende de technische voorzieningen;
- c) de mate waarin het risicoprofiel van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand afwijkt van de hypothesen waarop de berekening van de kapitaalvereisten berust.

De Controledienst onderzoekt en beoordeelt of de door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand ingestelde procedures in verhouding staan tot de aard, de omvang en de complexiteit van de risico's inherent aan haar activiteit en of deze procedures haar in staat stellen de risico's waaraan ze op korte en lange termijn blootgesteld zou kunnen worden, adequaat te bepalen en evalueren. De Controledienst onderzoekt de relevantie van de gehanteerde methodes door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand voor die beoordeling.

B. Technische voorzieningen

De evaluatie van de berekening van de technische voorzieningen van een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand gebeurt op basis van een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de gehanteerde modellen en de afstemming van die modellen op de wettelijke bepalingen, erop gelet dat het detail van die analyse in verhouding staat tot de aard, de omvang en de complexiteit van de risico's verbonden aan de activiteit van de gecontroleerde verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand.

Het toezicht op de modellen kan zowel op individueel als op algemeen niveau plaatsvinden. Individueel toezicht vindt plaats in het kader van de regelmatige contacten tussen een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand en de financieel inspecteurs, actuarissen en juristen van de Controledienst die verantwoordelijk zijn voor de relaties met die verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand. Algemeen toezicht wordt verricht door middel van een vergelijkende studie op het niveau van de markt, bijvoorbeeld volgend op het verzenden van een gedetailleerde vragenlijst, waarbij precieze vragen aan de orde komen betreffende sommige specifieke wettelijke bepalingen. Elk van die controles kan eventueel aanleiding geven tot een inspectie ter plaatse met het oog op een grondigere analyse.

C. Kapitaalvereisten (MCR en SCR)

De verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand zijn onderworpen aan een dubbele kapitaalvereiste: de 'Minimum Capital Requirement' (MCR), die overeenstemt met het vereiste kapitaal om het risico dat een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand insolvent wordt in de loop van één jaar tot 15 % te beperken en de 'Solvency Capital Requirement' (SCR), die overeenstemt met het vereiste kapitaal om het risico dat een verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand insolvent wordt in de loop van één jaar te beperken tot 0,5 % (dat is één insolventie om de 200 jaar).

De beoordeling van de kapitaalvereisten van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand bestaat in de eerste plaats uit een gedetailleerde analyse van de berekeningen van de kapitaalvereisten van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand, zijnde de SCR en MCR, en ten tweede uit een analyse van de afstemming tussen die berekeningen en het resultaat van de beoordeling van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand van haar risicoprofiel.

De berekening van de kapitaalvereisten wordt herzien dankzij de analyse van de informatie vermeld in punt 1 hierboven, en de analyse van de hypothesen en 'expert judgment' die worden gehanteerd bij de berekening van die kapitaalvereisten.

De beoordeling van het risicoprofiel van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand is opgenomen in de risicoanalyse toegelicht in punt 1 hierboven.

Er vindt een beoordeling plaats van de afstemming tussen het risicoprofiel van elke verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand en de berekening van haar kapitaalvereisten. Zo wordt uitgemaakt of de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand haar kapitaalvereisten dient te berekenen aan de hand van een standaardformule, dan wel of de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand eigen parameters (USP's) dient te gebruiken teneinde rekening te houden met sommige specifieke kenmerken gerelateerd aan haar verzekeringsportefeuille, en/of indien de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand haar kapitaalvereisten dient te berekenen aan de hand van een gedeeltelijk of volledig intern model.

D. Beleggingsvoorschriften

De wet bepaalt een grote beleggingsvrijheid voor de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand. Het basisprincipe is de inachtneming van het 'prudent person'-beginsel.

Bij de beoordeling van het beleggingsbeleid van de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand en van het 'prudent person'-beginsel, wordt veel aandacht besteed aan het besluitvormingsproces inzake het beleggingsbeleid van de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand. In het beleggingsbeleid worden minstens de doelstellingen inzake risico's en rendement vastgelegd, met inachtneming van de adequate tijdshorizon, bedrijfsmodel, risicobereidheid en risicotolerantiegrenzen. Met name de aanvaardbare beleggingen, de strategische activa-allocatie, alsook de door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand bepaalde interne grenzen en de voornaamste hypothesen waarop ze berusten, moeten erin worden bepaald.

De beschrijving van het ALM-beleid ('Assets and Liabilities Management') en de wijze waarop de activa worden gekozen om te komen tot een optimale afstemming tussen de activa en de passiva is van cruciaal belang om de relevantie van het beleggingsbeleid te beoordelen.

Gepaard met het onderzoek van de governance gerelateerd aan het beleggingsbeleid, wordt een grondige analyse gemaakt van de lijst van activa die wordt opgeleverd in het kader van de kwantitatieve rapportering.

Die analyse is gebaseerd op de criteria van veiligheid, kwaliteit, liquiditeit en rentabiliteit. Diverse indicatoren worden uitgewerkt om de gegevens aan te wenden die door de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand worden verstrekt, met name over de samenstelling van de portefeuille naar categorie van activa, maar eveneens over de rating van de effecten en hun looptijd.

Er worden eveneens 'benchmarks' uitgewerkt om het gedrag tussen verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand met soortgelijke bedrijfsmodellen te vergelijken.

E. Kwantiteit en kwaliteit van het eigen vermogen

Het niveau en de kwaliteit van de eigen middelen worden beoordeeld aan de hand van zowel kwalitatieve als kwantitatieve rapporten die berusten op de gegevens vermeld in punt 1 hierboven.

De aandacht gaat uit naar het niveau van het eigen vermogen in het licht van de eigenvermogensvereisten. De inachtneming van de limieten inzake het niveau van het eigen vermogen maakt eveneens deel uit van dat onderzoek.

3. Toezichtsmaatregelen

In het licht van de conclusies van het toezichtsprogramma, identificeert de Controledienst de zwakke punten, de lacunes en de niet-inachtneming van de vereisten die het opleggen van toezichtsmaatregelen met zich kunnen brengen. Hij geeft de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand schriftelijk en tijdig kennis van de specifieke maatregelen die de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand moet uitvoeren, alsook van de termijn waarin de verzekeringsmaatschappij van onderlinge bijstand de nodige stappen moet ondernemen om die maatregelen in acht te nemen.